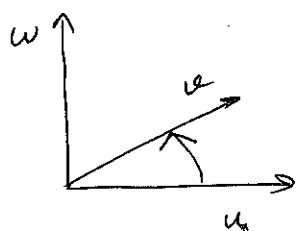

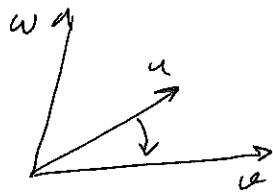
Vektorprodukt (kryss produkt)

Höger system

u, v, w vektorer i denna ordning bildar högersystem om den minsta vridningen som överför u till v sker med samma riktning som w syns motas, när vi betraktar från spetsen på w .

högersystem

vänstersystem

Vektor(kryss)produkt

Låt $u = \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \\ u_3 \end{bmatrix}$ och $v = \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{bmatrix}$ vara två vektorer.

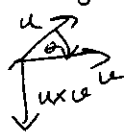
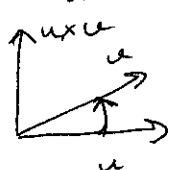
Det finns oändligt många vektorer w som är ortogonala mot både u och v , dvs som uppfyller dvs. $u \cdot w = 0$
 $v \cdot w = 0$

Def Låt u och v vara två vektorer, vektorprodukt $u \times v$ definieras genom determinant som bildas med hjälp av u, v & $\hat{i}$.

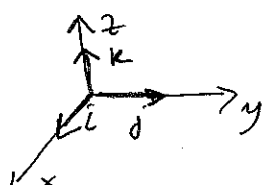
$$u \times v = \begin{vmatrix} \hat{i} & u_1 & v_1 \\ \hat{j} & u_2 & v_2 \\ \hat{k} & u_3 & v_3 \end{vmatrix}$$

Egenskaper:

- 1° Störrelsen av vektorprodukten är $|u \times v| = |u||v| \sin \theta$
dvs $|u \times v|$ är arean av parallelogrammen som spänns upp av vektorerna u och v
- 2° Vektorprodukt $u \times v$ är ortogonal mot både u och v
- 3° Om $u \times v \neq 0$, då är vektorprodukt riktad så att u, v och $u \times v$ bildar ett högersystem:

4° $v \times u = -u \times v$ Vektorprodukt är inte kommutativ

$$\begin{aligned} \hat{i} &= (1, 0, 0) \\ \hat{j} &= (0, 1, 0) \\ \hat{k} &= (0, 0, 1) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \hat{i} \times \hat{i} &= 0 \\ \hat{j} \times \hat{j} &= 0 \\ \hat{k} \times \hat{k} &= 0 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \hat{i} \times \hat{j} &= \hat{k} \\ \hat{j} \times \hat{k} &= \hat{i} \\ \hat{k} \times \hat{i} &= \hat{j} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \hat{j} \times \hat{i} &= -\hat{k} \\ \hat{k} \times \hat{j} &= -\hat{i} \\ \hat{i} \times \hat{k} &= -\hat{j} \end{aligned}$$

11/3
2019
TMV143

Repetition VS+V6

Spälvbedömning

- 1° Bestäm den linje $y = kx + u$ som i minsta-kvadrat mening är bäst anpassad till punkterna $(1, 9)$, $(0, 0)$, $(2, -1)$, $(-1, 2)$.
- 2° Beträkta kvadratiske formen $Q = 2x^2 + 6xy + 2y^2$
  - a) Bestäm den tillhörande symmetriska matrisen A
  - b) Diagonalisera Q
- 3° Fyll i luckorna:
  - a) Två vektorer $u, v \in \mathbb{R}^n$ är _____ om $u \cdot v = 0$
  - b) Mängden av alla vektorer i $\mathbb{R}^n$ som är ortogonala mot varje vektor i W kallas för _____ och betecknas _____.
  - c) En ortogonal mängd där alla element är _____ kallas för ortonormal mängd
  - d) En kvadratisk matris kallas _____ om $A^T = A^{-1}$
  - e) En kvadratisk matris kallas _____ om $A^T = A$
  - f) En kvadratisk matris A är _____ o.m.m. A är symmetrisk, då är $A =$ _____.
  - g) Med Gram-Schmidts metod alla vektorer kan _____.
- 4° Sant eller falskt
  - a) $(\text{Row}(A))^{\perp} = \text{Nul}(A)$
  - b) Om $u \cdot u = 1$, u vektor i $\mathbb{R}^n$, och $P = u \cdot u^T$ och $Q = I - 2P$, då är $Q^2 = I$
  - c) För en ortogonal matris U gäller $\|U \cdot x\| = \|x\|$, (x -vektor)
  - d) Produkten av två ortogonala matriser A och B är en ortogonal matris

1° Bestäm den linje ~~$y = ax + b$~~ $y = a + bx$ som i minsta-kvadrat mening är bäst anpassad till punkterna $(1,1)$, $(0,0)$, $(2,-1)$, $(-1,2)$.

$$\begin{aligned} 1 &= a + b \\ 0 &= a \\ -1 &= a + 2b \\ 2 &= a - b \end{aligned} \Rightarrow b = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} \quad x = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 2 \\ -1 \end{bmatrix} \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\bar{x} = (A^T A)^{-1} A^T b$$

$$A^T A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}$$

$$A^T b = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \\ 1 & 2 \\ 1 & -1 \end{bmatrix}^T \cdot \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -1 \\ 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix}$$

$$\bar{x} = \begin{bmatrix} 4 & 2 \\ 2 & 6 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 2 \\ -3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3/10 \\ -4/5 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} a = 3/10 \\ b = -4/5 \end{array} \quad \boxed{y = 3/10 - 4/5 x}$$

~~2° Antag att $u \cdot u = 1$, u är vektor i $\mathbb{R}^n$. Låt $P = u \cdot u^T$ och $Q = I - 2P$. Visa att $Q^2 = I$.~~

~~$$Q^2 = (I - 2P)^2 = (I - 2P)(I - 2P) = I^2 - I(2P) - 2P(I) + 4P^2 =$$

$$= I - 4P + 4P^2 =$$

$$= I - 4P + 4P = I$$~~

~~$P^2 = (u \cdot u^T)^2 = (u \cdot u^T)(u \cdot u^T) = u \cdot u \cdot u^T \cdot u^T = 1 \cdot u \cdot u^T = u \cdot u^T = P$~~

3. Fyll i luckorna:

a) Två vektorer $u, v \in \mathbb{R}^n$ är ORTOGONALA om $u \cdot v = 0$

b) Mängden av alla vektorer i $\mathbb{R}^n$ som är ortogonala mot varje vektor i W kallas ortogonalt komplement och betecknas $W^\perp$.

c) ~~En mängd~~ En ortogonal mängd där alla element är enhetsvektorer kallas ortonormal mängd.

d) En kvadratisk matris A kallas ortogonal om $A^T = A^{-1}$

e) En kvadratisk matris A kallas symmetrisk om $A^T = A$

f) Om en kvadratisk matris A är ortogonal diagonaliserbar o.m.m. A är symmetrisk, då är $A = PDP^T$

g) ~~Metoden A:s egenvektorer kan ortogonaliseras med hjälp~~
Med Gram-Schmidts metod alla vektorer kan ortogonaliseras

4° Sant eller falskt

a) $(\text{Row}(A))^{\perp} = \text{Nul}(A) \Rightarrow Ax=0$
 $W^{\perp} = \{x \in \mathbb{R}^n : x \cdot w = 0 \forall w \in W\}$

$$\begin{matrix} \text{rad 1} \\ \text{rad 2} \\ \text{rad 3} \end{matrix} \cdot \begin{matrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{matrix} = \begin{matrix} \text{rad 1} \cdot x_1 = 0 \\ \text{rad 2} \cdot x_2 = 0 \\ \text{rad 3} \cdot x_3 = 0 \\ \vdots \end{matrix}$$

b) Om $u \cdot u = 1$, och u är vektor i $\mathbb{R}^n$, och $P = u \cdot u^T$ och $Q = I - 2P$, då är $Q^2 = I$

$$\textcircled{5} Q^2 = (I - 2P)^2 = (I - 2P)(I - 2P) = I^2 - I2P - 2PI + 4P^2 = I^2 - 4PI + 4P^2 = I^2 - 4P + 4P = I$$

$$(P^2 = u \cdot u^T)^2 = (u \cdot u^T) \cdot (u \cdot u^T) = u \cdot \underbrace{u^T \cdot u}_{1} \cdot u^T = u \cdot u^T = P$$

$1 \Rightarrow$ Om $u \cdot u = 1 \Rightarrow u^T \cdot u = 1$

c) För en ortogonal matris U gäller $\|U \cdot x\| = \|x\|$
I p.g.a U är ortogonal

$$\textcircled{5} \|Ux\|^2 = (Ux)(Ux) = (Ux)^T(Ux) = x^T \cdot \underbrace{U^T \cdot U}_{I} \cdot x = x^T \cdot x = \|x\|^2$$

d) Produkten av två ortogonala matriser A och B är en ortogonal matris.

$\textcircled{5}$ Ortogonal matriser gäller: $A^T A = A A^T = I$

$$(AB)^T \cdot AB = B^T A^T A B = B^T \cdot I \cdot B = B^T \cdot B = I$$

2° Betrakta kvadratiska formen $Q = 2x^2 + 6xy + 4y^2$

a) Bestäm den tillhörande symmetriska matrisen A

b) Diagonalisera Q

c) Ange den ortogonala matrisen P som diagonaliserar Q

a) $A = \begin{bmatrix} 2 & 3 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$

b) För att diagonalisera Q måste vi bestämma egenvärden till A

$$\det(A - \lambda I) = 0 \Rightarrow \begin{vmatrix} 2-\lambda & 3 \\ 3 & 2-\lambda \end{vmatrix} = 0 \Leftrightarrow (\lambda - 2)^2 - 9 = 0 \rightarrow \lambda_1 = 5$$
$$\lambda_2 = -1$$

$$\lambda_1 = 5 \Rightarrow u_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad u_1 \cdot u_2 = [1 \ 1] \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = 0 \Rightarrow u_1 \perp u_2$$
$$\lambda_2 = -1 \Rightarrow u_2 = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Normera vektorerna u_1, u_2

$$u_1 = \frac{1}{\|u_1\|} u_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot u_1 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$u_2 = \frac{1}{\|u_2\|} u_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot u_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$P = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 5 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$\bar{x} = P \bar{y} \Rightarrow Q(\bar{x}) = \bar{y}^T D \bar{y} = \lambda_1 y_1^2 + \lambda_2 y_2^2$$
$$\Rightarrow Q(x) = 5y_1^2 - y_2^2$$